

ODTAJNENÉ

ROZKAZ

Organizační řád
Správy vyšetřování StB
Statuty

MINISTRA VNITRA

ČESKOSLOVENSKÉ SOCIALISTICKÉ REPUBLIKY

Ročník 1974

V Praze dne 18. prosince 1974

Číslo 48

ODTAJNENÉ!

č.j. KM-3867/2001

z dne 4.10.2001

Změna podle RMV ČSSR č. 4/1981.

PRÍSNE TAJNÉ!

Výtisk č. * 000010

Organizační řád správy vyšetřování Státní bezpečnosti

V souvislosti se změnami v řízení i v organizační struktuře správy vyšetřování Státní bezpečnosti

vydávám

v příloze tohoto rozkazu organizační řád správy vyšetřování Státní bezpečnosti.

Ukládám

náčelníku správy vyšetřování Státní bezpečnosti seznámit s organizačním řádem své podřízené a zajistit jeho dodržování.

Tento rozkaz nabývá účinnosti dnem 1. ledna 1975.

Čj. VS-00234/50-1974

Ministr vnitra ČSSR:

doc. PhDr. Jaromír OBZINA, CSc., v. r.

Obdrží:

M, N, výkonné a funkční útvary FMV,
náčelníci KS SNB a S StB,
OV StB, KOPV

Na vědomí:

MV ČSR, MV SSR

Záznam

S rozkazem byli seznámeni (dne - kým):

Opatření učiněná k provedení rozkazu:

Kontrolou pověřen:

Datum: Podpis náčelníka:

ORGANIZAČNÍ ŘÁD správy vyšetřování Státní bezpečnosti

I

Úvodní ustanovení

Čl. 1

(1) Správa vyšetřování Státní bezpečnosti (dále jen „SV StB“) zřízená RMV ČSSR č. 15/1974 je útvarem Sboru národní bezpečnosti (dále jen „SNB“) — složky Státní bezpečnosti pro vyšetřování trestných činů proti bezpečnosti státu. V čele SV StB je náčelník, který je bezprostředně podřízen náměstkovi ministra vnitra ČSSR. Jménem SV StB je oprávněn jednat a rozhodovat náčelník SV StB v plném rozsahu a dále jeho zástupci podle vymezené pravomoci.

(2) SV StB řídí a ve vymezeném rozsahu provádí státobezpečnostní vyšetřování. Ve věcech vyšetřování jsou jí podřízeny odbory vyšetřování StB krajských správ SNB (dále jen „KS SNB“) a odbor vyšetřování StB ve vojenské kontrarozvědce.

Čl. 2

(1) Působnost SV StB vychází z ústavních a jiných zákonů a právních předpisů.

(2) SV StB se ve své činnosti řídí zákony, rozkazy a nařízeními ministra vnitra ČSSR a jeho náměstka, jakož i dalšími interními předpisy.

(3) Vyšetřovatelé StB jsou procesně samostatní, v otázkách metodiky a taktiky vyšetřování jsou řízeni náčelníky vyšetřovacích útvarů.

II

Základní úkoly a náplň činnosti SV StB

Čl. 3

SV StB spolupůsobí při ochraně socialistického společenského a státního zřízení; přitom plní zejména tyto základní úkoly:

- a/ zabezpečuje jednotný výkon státobezpečnostního vyšetřování na území celé ČSSR;
- b/ řídí, kontroluje a poskytuje metodickou pomoc odborům vyšetřování StB KS SNB;

- c/ připravuje celkovou koncepci státobezpečnostního vyšetřování;
- d/ vyšetřuje trestné činy proti bezpečnosti státu; přitom spolupracuje s útvary SNB a ostatními orgány činnými v trestním řízení;
- e/ dokumentuje a vyšetřuje trestné činy spáchané v letech 1938—1945 ve prospěch fašistických okupantů;
- f/ navrhuje a provádí na základě poznatků získaných z vyšetřování preventivní opatření, odhaluje a pomáhá odstraňovat příčiny a podmínky trestné činnosti a spolupůsobí při výchově občanů k dodržování zákonů;
- g/ vydává metodické pokyny a směrnice a podílí se na tvorbě právních předpisů dotýkajících se vyšetřování;
- h/ spolupracuje s útvary SNB i útvary federálního ministerstva vnitra (dále jen „FMV“) k zajištění bezpečnostních úkolů, zejména kontrarozvědného charakteru;
- i/ spolupracuje na základě příslušných mezinárodních smluv ve stanoveném rozsahu s bezpečnostními orgány socialistických států ve věcech státobezpečnostního vyšetřování;
- j/ vytváří potřebné předpoklady pro efektivní činnost útvarů vyšetřování StB zejména soustavným zvyšováním politické a odborné úrovně jeho příslušníků;
- k/ informuje vedoucí funkcionáře FMV o stavu státobezpečnostního vyšetřování a připravuje podklady k zajištění informační povinnosti FMV ve vztahu k ústředním stranickým i státním orgánům;
- l/ plní obecné úkoly bezpečnostního charakteru vyplývající z jejího postavení útvaru SNB.

III

Organizační struktura správy vyšetřování StB a náplň činnosti jejích útvarů

Čl. 4

- (1) V čele SV StB je náčelník, který spolu se svými zástupci tvoří vedení SV StB.
- (2) Správu vyšetřování StB dále tvoří
 - a/ vnitřní odbor,

- b/ odbor řízení a analytiky,
- c/ I. odbor,
- d/ II. odbor,
- e/ III. odbor.

Čl. 5

Náčelník SV StB

(1) Náčelník SV StB řídí SV StB v plném rozsahu ve věcech vyšetřování a řídí odbory vyšetřování StB KS SNB a odbor vyšetřování StB ve vojenské kontrarozvědce (dále jen „VKR“). Za svoji činnost odpovídá náměstkovi ministra vnitra ČSSR.

(2) Náčelník SV StB plní zejména tyto úkoly:

- a/ odpovídá za akceschopnost SV StB, morálně politický stav a kázeň jejích pracovníků, účelnost a efektivnost pracovní činnosti a systematické zdokonalování forem a metod práce;
- b/ řídí výkon státobezpečnostního vyšetřování prováděný vyšetřovateli StB na celém území ČSSR;
- c/ zajišťuje ve státobezpečnostním vyšetřování přesné dodržování zákonů, rozkazů a jiných právních předpisů a soustavné zvyšování politické a odborné úrovně pracovníků;
- d/ rozhoduje za podmínek stanovených trestním řádem o místní a věcné příslušnosti mezi útvary vyšetřování StB a o místní příslušnosti u trestných činů proti bezpečnosti státu spáchaných v zahraničí;
- e/ dbá na dodržování základní koncepce práce na úseku státobezpečnostního vyšetřování;
- f/ navrhuje příslušným funkcionářům FMV řešení zásadních otázek organizační struktury ve vyšetřování StB;
- g/ stanoví v souladu s tabulkami složení a počtů organizační členění odborů SV StB a navrhuje organizační členění odborů vyšetřování StB KS SNB;
- h/ navrhuje ministru vnitra ČSSR jmenování vyšetřovatelů StB a příslušným funkcionářům FMV ustanovení a odvolání funkcionářů státobezpečnostního vyšetřování v rámci jejich nomenklatury;
- i/ vykonává kádrovou a kázeňskou pravomoc nad podřízenými pracovníky v rozsahu stanoveném zvláštními předpisy;
- j/ řeší stížnosti a podněty občanů k postupu vyšetřovatelů StB při výkonu státobezpečnostního vyšetřování a přijímá opatření k odstranění zjištěných nedostatků;
- k/ projednává s náčelníky útvarů StB zásadní

otázky týkající se součinnosti ve státobezpečnostním vyšetřování a zabezpečuje spolupráci s ostatními útvary SNB;

- l/ vydává v rámci své působnosti k řízení vyšetřovací práce a chodu služby rozkazy, metodické směrnice a pokyny;
- m/ dbá na dodržování zásad ochrany utajovaných skutečností na SV StB;
- n/ plní ve vztahu k vedoucím funkcionářům FMV informační povinnost;
- o/ svolává celostátní pracovní porady a semináře pracovníků státobezpečnostního vyšetřování a dává podněty ke svolání mezi-resortních porad;
- p/ organizuje v součinnosti s odborem pro mezinárodní styky sekretariátu FMV v rámci platných dohod mezinárodní styk s bezpečnostními orgány ostatních socialistických států ve věcech státobezpečnostního vyšetřování;
- r/ uplatňuje u příslušných útvarů potřeby a požadavky související s materiálně technickým zajištěním výkonu státobezpečnostního vyšetřování.

Čl. 6

Zástupci náčelníka SV StB

(1) Zástupci náčelníka SV StB jsou přímo řízeni náčelníkem SV StB.

(2) I. zástupce zastupuje náčelníka SV StB v době jeho nepřítomnosti v plném rozsahu se všemi právy a povinnostmi náčelníka SV StB.

(3) I. zástupce náčelníka SV StB přímo řídí náčelníky I., II. a III. odboru SV StB a odpovídá náčelníku SV StB za jejich činnost.

(4) II. zástupce náčelníka SV StB přímo řídí náčelníka vnitřního odboru a náčelníka odboru řízení a analytiky SV StB a odpovídá náčelníku SV StB za jejich činnost. Prostřednictvím odboru řízení a analytiky SV StB soustavně kontroluje stav a úroveň vyšetřování na odborech vyšetřování StB KS SNB.

(5) Zástupci náčelníka SV StB plní další úkoly uložené jim náčelníkem SV StB.

Čl. 7

Vnitřní odbor

Vnitřní odbor zabezpečuje chod služby na SV StB a plní další úkoly uložené mu náčelníkem SV StB. V čele odboru je náčelník, který je podřízen II. zástupci náčelníka SV StB. Plní zejména tyto úkoly:

- a/ zajišťuje administrativní práce spojené s vedením lhůtníků úkolů, předkládáním a vy-

- bavováním písemností pro náčelníka SV StB a jeho zástupce;
- b/ připravuje náčelníku SV StB potřebnou dokumentaci pro jednání štábu a porad a vyhotovuje zápisy z těchto jednání;
- c/ zpracovává návrhy opatření z oblasti kádrové a personální práce;
- d/ zpracovává rozboru stavu kázně a připravuje podle pokynů náčelníka SV StB podklady k jeho rozhodnutím o podnětech a stížnostech k postupu vyšetřovatelů StB při vyšetřování;
- e/ zajišťuje po organizační stránce mezinárodní styky;
- f/ zabezpečuje mobilizační a služební přípravu, ochranu utajovaných skutečností a chod stálé služby;
- g/ organizuje ve spolupráci s tiskovým odborem sekretariátu FMV publikační činnost;
- h/ zajišťuje materiálně technické a finanční zabezpečení SV StB;
- i/ zajišťuje spisovou činnost SV StB a vede evidenci rozkazů, nařízení a služebních předpisů;
- j/ řídí dopravní četou.

Čl. 8

Odbor řízení a analytiky

(1) Odbor řízení a analytiky připravuje podklady potřebné pro řídicí a organizátorskou činnost na úseku státobezpečnostního vyšetřování a v rozsahu stanoveném tímto organizačním řádem kontroluje činnost odborů vyšetřování StB.

(2) V čele odboru je náčelník, který je podřízen II. zástupci náčelníka SV StB.

(3) Odbor se člení na oddělení; jejich náplň činnosti stanoví náčelník SV StB. Odbor plní zejména tyto úkoly:

- a/ vyhodnocuje vyšetřování závažných nebo typických případů za účelem zevšeobecnění zkušeností a pro účely publikace;
- b/ vede statistické fondy a provádí rozbor vyšetřované trestné činnosti a kvality vyšetřování; získané poznatky shrnuje do situačních zpráv o stavu a úrovni státobezpečnostního vyšetřování, jakož i informačních zpráv pro příslušné funkcionáře FMV;
- c/ sleduje a kontroluje hlášenou službu a statistické vykazování, zpracovává návrhy systému hlášené služby;
- d/ sleduje a kontroluje stav a úroveň vyšetřování na odborech vyšetřování StB; na základě získaných poznatků zpracovává návrhy příslušných opatření, zejména i návrhy na vyslání vyšetřovatelů StB - specia-

- listů SV StB k plnění kontrolních a řídicích úkolů v rámci jejich působnosti;
- e/ provádí komplexní prověrky práce odborů vyšetřování StB z hlediska celkové úrovně, efektivnosti, metodiky, taktiky a zákonnosti vyšetřovacího procesu;
- f/ prověřuje pracovní metody, úroveň organizátorské a řídicí činnosti náčelníků odborů vyšetřování StB;
- g/ zpracovává podklady k návrhu koncepce státobezpečnostního vyšetřování;
- h/ zabezpečuje v součinnosti s odborem pro mezinárodní styky sekretariátu FMV úkoly, které vyplývají z dohod o spolupráci se socialistickými státy na úseku státobezpečnostního vyšetřování;
- i/ zpracovává podklady pro celostátní pracovní porady a semináře pracovníků státobezpečnostního vyšetřování;
- j/ zpracovává podklady a pomůcky pro politickou a odbornou výchovu pracovníků státobezpečnostního vyšetřování;
- k/ sleduje působení právních předpisů vztahujících se k vyšetřování;
- l/ soustřeďuje nové právní předpisy, vyhodnocuje odborné publikace a zajišťuje potřebnou informovanost odborů vyšetřování StB;
- m/ připravuje návrhy stanovisek v připomínkovém řízení k předpisům a zpracovává návrhy rozkazů, metodických pokynů a směrnic náčelníka SV StB.

Čl. 9

I. odbor

I. odbor je specializován na vyšetřování trestných činů proti základům republiky (§ 91 až 94 tr. zák.), vyzvědačství a souvisejících trestných činů; vyšetřuje též trestné činy po čílní vnitřních problematik.

Čl. 10

II. odbor

II. odbor je specializován na vyšetřování trestných činů záškodnictví a sabotáže (§ 95 až 97 tr. zák.) a trestných činů hospodářských; dále provádí dokumentaci a vyšetřování trestných činů spáchaných v letech 1938—1945 ve prospěch fašistických okupantů a zajišťuje trestní postih těchto pachatelů v zahraničí.

Čl. 11

III. odbor

III. odbor provádí vyšetřování trestných

činů v celém rozsahu věcné příslušnosti vyšetřovatelů StB v návaznosti na činnost správy kontrarozvědky v Bratislavě. Prostřednictvím příslušných služebních funkcionářů plní informační funkce ve vztahu k stranickým a státním orgánům SSR zejména tím, že připravuje ve stanoveném rozsahu souhrnné informace o státobezpečnostním vyšetřování.

Čl. 12

Další úkoly I., II. a III. odboru

I., II. a III. odbor dále

- a/ sledují podle pokynů náčelníka SV StB a jeho zástupců vyšetřování závažných případů u odborů vyšetřování StB KS SNB, usměrňují jejich vyšetřování a popřípadě se na něm spolupodílí;
- b/ navrhnou, popřípadě i provádějí preventivní opatření vyplývající z poznatků zjištěných státobezpečnostním vyšetřováním;
- c/ spolupracují s příslušnými kontrarozvědnými i dalšími útvary SNB, poskytují jim pomoc při řešení právních i skutkových otázek a při dokumentaci v kontrarozvědném rozpracování; ve stadiu státobezpečnostního vyšetřování pak zajišťují zájmy kontrarozvědky;
- d/ spolupracují v konkrétních trestních věcech s jinými útvary vyšetřování;
- e/ plní úkoly vyplývající ze statistické evidence a hlášené služby a vyhodnocují výsledky vlastní vyšetřovací práce.

Čl. 13

Poradní orgány náčelníka SV StB

(1) Poradním orgánem náčelníka SV StB je štáb SV StB, který kromě náčelníka SV StB a jeho zástupců tvoří náčelníci odborů SV StB.

(2) K jednání štábu je pravidelně zván předseda stranické organizace. Podle povahy projednávaných otázek jsou na jednání zváni další služební nebo straníční funkcionáři SV StB, funkcionáři jiných útvarů a v případě potřeby i funkcionáři dalších zainteresovaných resortů.

(3) Štáb je svoláván náčelníkem SV StB k řešení otázek, které rozhodujícím způsobem ovlivňují zaměření, koncepci, metody a formy práce, morálně politický stav a plnění úkolů spadajících do působnosti SV StB. Rozsah a obsah projednávaných úkolů štábu stanoví náčelník správy.

Čl. 14

• Otázky běžného řízení řeší operativně náčelník SV StB, zpravidla za účasti I. a II. zástupce náčelníka SV StB.

Čl. 15

Pro řešení odvolání proti rozhodnutí služebních funkcionářů podřízených náčelníku SV StB působí poradní komise náčelníka SV StB zřízená rozhodnutím ministra vnitra ČSSR.

Čl. 16

K řešení některých otázek služebního poměru příslušníků SV StB si náčelník SV StB zřizuje zvláštní komisi.

Čl. 17

Náčelník SV StB si k zajištění úkolů může vytvářet pomocné orgány a pracovní komise, a to jak trvalého, tak i dočasného charakteru.

IV

Řízení odborů vyšetřování StB KS SNB

Čl. 18

Podřízenost ve věcech vyšetřování

Odbory vyšetřování StB KS SNB jsou ve věcech vyšetřování podřízeny SV StB. Ve věcech služební přípravy, mobilizační připravenosti a pohotovosti a je-li potřeba jejich okamžitého zásahu po zjištění, že byl spáchán trestný čin, podléhají náčelníkům KS SNB.

Čl. 19

(1) SV StB řídí a kontroluje činnost odborů vyšetřování StB KS SNB při rozhodování o postupu ve vyšetřování a o provedení procesních úkonů, o přijetí věci k vyšetřování, zahájení trestního stíhání a vznesení obvinění (včetně případů mimořádných událostí), právní kvalifikaci trestného jednání a o provedení zajišťovacích úkonů.

(2) Věcmi souvisejícími s vyšetřováním jsou dále zejména:

- a/ metodické řízení, vyšetřovací taktika a kontrola činnosti vyšetřovatelů v trestních věcech;
- b/ rozhodnutí o tom, který vyšetřovatel bude

- ve věci činný, popřípadě o odnětí věci vyšetřovateli a jejím přidělení jinému, rozhodnutí o složení týmu vyšetřovatelů a silách a prostředcích, jichž bude použito při realizaci případu;
- c/ dohled na správnou aplikaci zákonů, rozkazů a jiných předpisů při vyšetřování;
 - d/ usměrňování a sjednocování forem a metod vyšetřování;
 - e/ spolupráce s ostatními útvary SNB, jakož i ostatními orgány činnými v trestním řízení;
 - f/ péče o rozvoj politických a odborných znalostí vyšetřovatelů, jejich uvědomělý vztah k práci, upevňování kázně a státní disciplíny;
 - g/ posuzování materiálů z kontrarozvědného rozpracování při rozhodování o přijetí případu k vyšetřování;
 - h/ navrhování a provádění preventivních opatření;
 - i/ racionalizace vyšetřovací práce, vytváření optimálních podmínek pro vyšetřování, zabezpečení efektivního využití pracovního času, schopností a zkušeností vyšetřovatelů;
 - j/ utajení všech zpravodajských prostředků a metod, kterých bylo v průběhu rozpracování a vyšetřování použito, a se kterými se vyšetřovatelé seznámili;
 - k/ používání zpravodajských prostředků při vyšetřování, pokud jsou zvláštními předpisy svěřeny do kompetence orgánů vyšetřování;
 - l/ hlásná služba, statistická a rozborová činnost.

Čl. 20

Podřízenost odboru vyšetřování StB ve VKR

náčelníku SV StB je upravena RMV ČSSR č. 26/1974.

V

Vztahy součinnosti a spolupráce s dalšími útvary FMV, ministerstva vnitra ČSR, ministerstva vnitra SSR, útvary SNB, státními a jinými orgány

Čl. 21

[1] SV StB spolupracuje při plnění úkolů Sboru národní bezpečnosti s útvary FMV, ministerstva vnitra ČSR a ministerstva vnitra SSR i s dalšími útvary SNB a vojsk ministerstva vnitra. Tato spolupráce je upravena příslušnými předpisy.

[2] Spolupráce SV StB s jinými orgány činnými v trestním řízení, státními a jinými organizacemi je upravena obecně závaznými předpisy, zejména trestním řádem.

VI

Ustanovení přechodné a závěrečné

Čl. 22

Součástí tohoto organizačního řádu jsou popisy typických funkcí na SV StB, které vydá náčelník SV StB. Do doby jejich vydání platí přiměřené popisy funkcí vydané pro bývalou hlavní správu vyšetřování StB.